

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: ציפורה	שם משפחה: ברודנר
--------------------	---------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים: הכט	בלועזית Hecht	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: הכט
תאריך לידה: 30.11.1940	מין: ז / נ	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: פאניה
ארץ לידה: פולין	בלועזית Polonka	מקום לידה (ישוב, מחוז): פולונקה מחוז ברנוביץ'
שם פרטי ושם נעורים של האם: (ידביגה) 'יהודית יבנוביץ'		שם פרטי של האב: דוד
שם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה) נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ המגורים:	בלועזית	מגורים קבוע לפני המלחמה :
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פולונקה, סיביר - אירביט		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
תאריך השחרור: 09.05.1949	מקום השחרור: סיביר	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? ליגניץ פולין		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): מולדת	שנת עלייה: 1957	מקומות/מחנות בדרך לארץ: צרפת, פולין, איטליה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

הורי חיו בלודז' (פויטקוף טריבונלסקי לודז'). הרב לאו היה שכן שלהם, היתה שם קהילה יהודית גדולה ומבוססת. יש לי אחות שנולדה ב-1933 (כיום לילי פרנקל). אבא עבד בבית חרושת של עצים ואמא עקרת בית. המצב הכלכלי היה טוב. משפחתי היתה מסורתית.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

בספטמבר '39 ברגע שהייתה הפצצה על לודז' אבי החליט לברוח מזרחה לפולונקה, שם אמי נולדה והוריה גרו. הם ברחו ברגל והגיעו לפולונקה. בבריחתם הם השאירו את כל הרכוש בבית. אחותי מספרת שהגרמנים כל הזמן הפציצו. הם חיו בבית של הורי אמי, אבא של אמא היה מאוד דתי ולמד, וסבתא גידלה תרנגולות ופרות. גם הייתה להם חנות קטנה. פולונקה היה כפר לא גדול תחת השלטון הרוסי. היחס של הרוסים למהגרים הפולנים היה קשה כי הם חשדו בנו כי לא הבינו למה אנו מגיעים לשם. כשבועיים אחרי שנולדתי הרוסים העלו אותנו על רכבת לסיביר, כי חשדו בנו בריגול. בשאר המשפחה בפולונקה הרוסים לא נגעו כי הם לא היו מהגרים ולא חשדו בהם. בסיביר שמו אותנו בעיירה אירביט. אבי עבד עבודת כפייה בניסור עצים ואמא גם עבדה (לא זוכרת במה). מי שגידל אותי זו אחותי שהיתה בת 7.6. בדירה בה חיינו גרו עוד שתי משפחות רוסיות. אבי הכין בשבילי עריסה שאחותי תנדנד, אך בגלל שהיא הייתה בת שש ולא הייתה לה סבלנות אז היא הייתה נותנת מכה שאני הייתי נופלת על הרצפה והורי היו מוצאים אותי ישנה על הרצפה. היה לי רכיסי (רגליים עקומות) והייתי הולכת כמו חבית. כשאחותי הייתה הולכת לבית ספר הייתי נשארת לבד ואני תינוקת. אני זוכרת שבגיל 4 הילד הרוסי שגר איתנו לימד אותי שיר על סטלין "דורוגי טבריש סטלין, פוסט פרוידוט נמנגו לט, מי זשיטניקי אוסטנים, נשי רודיני פוביד" (החבר סטלין היקר שיעברו השנים ואנו נישאר מגניי ניצחונות המולדת). ההורים לא נהגו לספר לנו הרבה. הם לא דיברו על התקופה. דודה שלי שיש לה מספר על היד והיא הייתה באושוויץ סיפרה שבעלה ובנה בן השש מתו בתא גז באושוויץ. היא הייתה במצב פסיכולוגי קשה ושמרה לחם מתחת למיטה. היא לא רצתה לקנות בגדים והלכה עם שמלה אחת. בן דוד שלי ביקר בפולונקה ושכן גוי סיפר מה עשו עם סבא וסבתא ועם כל המשפחה והיהודים שחיו בעיר. הוא אמר שסגרו את כולם באסם והציתו אותו. כמו כן הוא סיפר שכיום מצבות יהודיות משמשות כמדרכה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

בסוף המלחמה השלטונות שאלו את הפולנים מי רוצה להישאר ומי רוצה לחזור לפולין. אבא רצה לחזור והגענו לפולין ושם כל אחד ירד בתחנה שרצה. ירדנו בליגניץ. לאחר כמה ימים אבא החליט שהוא רוצה לנסוע ללודז' כדי לבדוק מה שלום הבית שלנו. הרכבת בה נסע עברה תאונה קשה מאוד. קיבלנו טלפון שאבי שוכב בבית חולים בלודז' כולו מרוסק. אמא לקחה חבילה ונסעה לשם עם אחיו והשאירה אותנו. אחותה של אמא העבירה אותנו לעיר דרז'נוב לבית יתומים של יהודים. היו שם רק ילדים יהודים מכל הגילאים (אני הייתי בקבוצה הכי קטנה). היינו שם כחודשיים זה היה בשנת '46. לילה אחד העירו אותנו והעלו אותנו על משאיות. ילדים גדולים עזרו לקטנים ודרך צ'כיה העבירו אותנו לפריז. הצלב האדום והג'וינט עשו את זה כדי להעלות אותנו ארצה. בצרפת חיינו בארמון עתיק ליד פריז. היו שם רק יהודים כולל המדריכים שלימדו אותנו עברית. הסוכנות והג'וינט סיפקו לנו מזון ובגדים. כשהחלו לארגן את אונית אקסודוס חיפשו להעלות ילדים מגיל 10 ומעלה, הם לא רצו לקחת ילדים קטנים ובודדים. אחותי הייתה צריכה לעלות אך מכיוון שאותי לא העלו מפאת גילי הקטן אז היא נשארה איתי. יום אחד הגיע מברק דרך הצלב האדום שהורי רוצים אותנו בחזרה (אבא הבריאי). בסוף '47 הגענו בחזרה לפולין לליגניץ. המפגש עם הוריי היה קשה כי לא זכרתי או הכרתי אותם. נצמדתי כל הזמן לאחותי. התחלתי ללמוד בבית ספר עממי בליגניץ, למדנו בבית הספר על קומוניזם. ידענו על השואה אך לא לימדו על זה בבית הספר. היו בעיר הרבה יהודים. הייתי קטנה אך אני זוכרת שהיו שם כל מיני התארגנויות ציוניות. אבא היה חבר בתנועת הציונים הכלליים (ליברליים). אנטישמיות הייתה אך לא ממש הרגשתי אותה. פעם ילד לא רצה לשבת לידי כי אני יהודיה אך היו לי חברות פולניות. אחותי שהחלה ללמוד רפואה כן נתקלה באנטישמיות. בפסח לא הלכתי לבית ספר אך כמובן שהם האמינו בסיפור "מצה עם הדם" ואמא של חברה שלי לא הרשתה לה להגיע אלי בפסח שחם וחלילה לא תיגע במצה. אבא כל הזמן רצה לעלות ארצה אך לא הרשו לו ודחו את בקשותיו כי הוא עבד אצל הרוסים כשען מומחה. ב-'57 העלייה הפכה לגאלית ואז עלינו.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

בארץ נכנסתי לקיבוץ גן שמואל לאולפן. אח"כ התחלתי ללמוד בבית ספר לאחיות ב"אסף הרופא" ועבדתי בבית חולים "הלל יפה" מאז שהוא נוסד. אני זוכרת שטיפלתי בפצועים במהלך כל המלחמות. פרשתי ב-2007. התחתנתי ב-59' עם בנימין ברודנר ונולדו לנו שני ילדים, יעל נולדה בשנת '60 (מלר-ברודנר). ורפי ז"ל נולד ב-1964. הוא נפטר לפני כשנה זו הייתה מכה קשה. יש לי שלוש נכדות מביתי ומבני שני נכדים, בן ובת. נכדי נמצא ממש היום במסע לפולין (כיתה י"ב) וכתבתי לו מכתב שיקריא מול המשלחת. עכשיו אני מתנדבת בבית החולים "הלל יפה". גם חזרתי לנגן בפסנתר.

חדרה. אוקטובר 2009